

В. А. Сливенко

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна

НОВАЦІЇ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОКУРАТУРИ

Мета дослідження – аналіз ефективності процесів, пов'язаних з новаціями у сфері управління діяльністю прокуратури під час перебудови правоохоронної системи держави, вивчення важливих факторів переформатування та динаміка подальших змін відомства. Для досягнення мети використано комплекс методів: порівняльний, структурного аналізу, синтезу, індукції та дедукції.

Проаналізовано процеси, пов'язані з перебудовою правоохоронних інститутів держави, уточнено правовий статус.

Показано напрями переформатування правоохоронних інститутів держави, новації в управлінні прокурорською діяльністю під час реформування правоохоронної сфери: формування нових принципів кадрової політики відомства (незалежний та прозорий конкурсний механізм призначення на вакантні посади), упорядкування системи мотивації, підвищення рівня незалежності у прийнятті рішень, позбавлення непритаманних функцій та підвищення дисциплінарної відповідальності працівників. Зазначено, що реформи у сфері управління відомства здійснено з урахуванням міжнародного досвіду та європейських стандартів правоохоронної діяльності.

Наукова новизна полягає в дослідженні новацій у сфері управління прокурорською діяльністю в період кардинального реформування суспільства: формування нових принципів кадрової політики відомства, незалежний та прозорий конкурсний механізм призначення на вакантні посади, упорядкування системи мотивації, удосконалення системи контролю, підвищення рівня незалежності працівників у прийнятті рішень, звільнення співробітників від неофіційного «тиску» керівництва, організація незалежних та демократичних органів прокурорського самоврядування – Ради прокурорів та кваліфікаційної комісії, позбавлення непритаманних функцій (загального нагляду за законністю) та підвищення дисциплінарної відповідальності.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що висновки можуть бути враховані в подальшому переформатуванні прокуратури в нову правоохоронну структуру, яка відповідатиме вимогам правової держави.

Подальші наукові дослідження в цьому напрямку сприятимуть пошукам інноваційних шляхів розв'язання проблем реформування правоохоронної сфери нашої держави.

Ключові слова: прокуратура; новації; управління; реформування; правоохоронна сфера; кадрова політика; міжнародний досвід; європейські стандарти.

В. А. Сливенко

Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, Україна

НОВАЦИИ В СФЕРЕ УПРАВЛЕНИЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРОКУРАТУРЫ

Цель исследования – анализ эффективности процессов, связанных с инновациями в сфере управления деятельностью прокуратуры во время перестройки правоохранительной системы государства, изучение важных факторов реформирования и динамики дальнейших изменений ведомства. Для достижения цели использован комплекс методов: сравнительный, структурного анализа, синтеза, индукции и дедукции.

Показаны направления реформирования правоохранительных институтов государства, новации в управлении прокурорской деятельностью при реформировании правоохранительной сферы: формирование новых принципов кадровой политики ведомства (независимый и прозрачный конкурсный механизм назначения на вакантные должности),

упорядочение системы мотивации, повышение уровня независимости в принятии решений, лишение несвойственных функций и повышение дисциплинарной ответственности работников. Отмечено, что реформы в сфере управления ведомства осуществлены с учетом международного опыта и европейских стандартов правоохранительной деятельности.

Научная новизна заключается в исследовании новаций в сфере управления прокурорской деятельностью в период кардинального реформирования общества: формирование новых принципов кадровой политики ведомства, независимый и прозрачный конкурсный механизм назначения на вакантные должности, упорядочение системы мотивации, совершенствование системы контроля, повышение уровня независимости работников в принятии решений, освобождение сотрудников от неофициального «давления» руководства, организация независимых и демократических органов прокурорского самоуправления – Совета прокуроров и квалификационной комиссии, лишение несвойственных функций (общего надзора за законностью) и повышение дисциплинарной ответственности.

Практическое значение полученных результатов заключается в том, что выводы могут быть учтены в дальнейшем реформировании прокуратуры в новую правоохранительную структуру, которая будет отвечать требованиям правового государства.

Дальнейшие научные исследования в этом направлении будут способствовать поискам инновационных путей решения проблем реформирования правоохранительной сферы нашего государства.

Ключевые слова: прокуратура; новации; управление; реформирование; правоохранительная сфера; кадровая политика; международный опыт; европейские стандарты.

V. A. Slivenko

Oles Honchar Dnipropetrovsk National University, Ukraine

INNOVATIONS IN THE SPHERE OF ACTIVITIES OF THE PUBLIC PROSECUTOR SERVICE

The aim of the research is the analysis of efficiency of the processes associated with the innovations in the sphere of activity of the prosecution service during the reform of the law enforcement system of the state, the study of important factors of reformatting and dynamics in further changes in the system. To achieve the goal, we used a set of methods: comparative, of structural analysis, synthesis, induction and deduction.

The processes associated with the realignment of the law enforcement institutions of the state were analyzed with their legal status clarified.

The directions for reformatting of the law enforcement institutions of the state were identified, the innovations in the management of the law enforcement activity during the reform of law enforcement areas were illustrated: formation of new principles of personnel policy of the department (independent and transparent competitive mechanism of appointments to vacant positions), arranging the system of motivation, increasing the level of independence in decision making, getting rid of not inherent functions and improving the disciplinary liability of employees. It was noted that the reforms in the field of management of the law enforcement service were carried out with regard to international experience and the European standards of law enforcement.

The scientific novelty of the research lies in the review of innovations in the sphere of the law enforcement activity in the period of radical reform of the society: formation of new principles of personnel policy in the department, independent and transparent competitive mechanism of appointments to vacant positions, arrangement of system of motivation, improvement in monitoring systems, increase in the level of independence of employees in decision-making, freeing employees from the unofficial "pressure" by the leadership, organization of independent and democratic bodies of the law enforcement service – Council of prosecutors and qualification board, getting rid of not inherent functions (general supervision over the law) and increase in disciplinary responsibility.

Practical significance of the obtained results allows taking the conclusions into account in further reformatting of the prosecution service to a new law enforcement structure that meets the requirements of a legal state.

Further research in this direction will contribute to the search for innovative ways of solving the problems of the reform of law enforcement system of our state.

Keywords: public prosecutor's office, innovations, management, reform, law enforcement area, personnel policy, international experience, European standards.

Вступ. Згідно з Конституцією України, прокуратура – єдина система державних органів, що здійснює нагляд за точним виконанням законів. Виконання покладених на неї функцій і повноважень є окремий вид державної діяльності. За час незалежності нашої держави було декілька спроб реформування цього інституту, які так і не реалізувалися. Недостатньо було враховано особливості державного урядування й рівень розвитку громадянського суспільства. Питанням управління органами прокуратури присвячено праці відомих учених: Н. О. Рибалки, С. А. Кулинич, Є. М. Поповича, С. Н. Братановського, Ю. Є. Винокурова, А. Я. Сухарева та інших науковців. Однак новації управління прокурорською діяльністю в період проведення кардинальних реформ у суспільстві вивчено недостатньо.

Постановка завдання. Мета дослідження – аналіз ефективності процесів, пов'язаних з новаціями у сфері управління діяльністю прокуратури під час перебудови правоохоронної системи держави; вивчення важливих факторів переформатування та динаміки подальших змін відомства. Для досягнення мети використано комплекс методів: порівняльний, структурного аналізу, синтезу, індукції та дедукції.

У процесі підготовки та проведення дослідження використано такі інформаційні джерела: навчальні та наукові матеріали, нормативні документи, науково-популярні публікації, офіційна інформація в електронних базах даних мережі Internet.

Результати. Під управлінням розуміється багатогранний, свідомий та цілеспрямований процес впливу Генеральної Прокуратури і прокурорів вищого рівня відповідно до їх компетенції на підлеглих їм працівників з метою належно виконати завдання і функції відповідно до Закону України «Про прокуратуру» та іншого законодавства.

Роль управління в діяльності прокуратури двояка. З одного боку, управління створює нормальний процес організації державного звинувачення та представництва інтересів громадянина або держави в суді, прокурорського нагляду за додержанням законодавства оперативними підрозділами та виконання досудового слідства й інших функцій прокуратури. З іншого – управління покликане вдосконалювати реалізацію цих функцій, розробляти і впроваджувати в діяльність прокуратури рекомендації тактичного й методичного характеру, технологію і техніку оброблення інформації про стан законності та діяльності щодо її зміцнення, удосконалення правового регулювання організаційної структури органів прокуратури та їх апаратів. У цьому є регулююча роль управління [6, с. 72].

Істотно впливають на зміст і результати діяльності органів прокуратури керівні дії вищих структур. Це дії Генеральної прокуратури України та регіональних прокуратур щодо прийняття нормативних актів, обов'язкових для виконання всіма працівниками прокурорської системи. Цим зумовлено значущість і вимоги до якості прийнятих у прокуратурі нормативних актів загального характеру. Не менш важливими є обґрунтованість і актуальність управлінських впливів прокурорів вищих рівнів, а також доручень інших компетентних органів (Верховної Ради, Кабінету Міністрів, Президента). До таких дій зараховують: конкретні завдання (наглядові перевірки, узагальнення досвіду роботи); інформаційні листи про позитивний досвід роботи або про її недоліки в певних прокуратурах і вказівки іншим прокуратурам [10, с. 88]. Ціна управлінських рішень в органах прокуратури може бути високою: вона або приводить до позитивних

зрушень у стані законності, або спричиняє значні витрати сил і засобів без видимих результатів.

Метою управління в органах прокуратури є задоволення прав та законних інтересів громадян або держави. Управлінські відносини, що виникли за ініціативою прокуратури, зумовлені виконанням обов'язків або впливають із доручень інших органів чи посадових осіб. До того ж регулювання цих відносин має особливу цінність щодо захисту прав та законних інтересів особи [9, с. 213]. Отже, зрозуміло, якщо особа сама звертається до органів прокуратури, вона, звичайно, сподівається на прийняття певного рішення. А якщо управлінські відносини починаються з ініціативи органу прокуратури, то прийняте рішення ґрунтується на фактах, здобутих саме прокуратурою, у цьому разі вплив на прийняття рішення потерпілою особою обмежений.

Розглядаючи завдання управління органами прокуратури, слід зазначити, що вони впливають із актуальності ситуації взаємовідносин між прокуратурою та іншими суб'єктами соціально-політичного процесу і полягають у підвищенні статусу прокуратури. До завдань управління органами прокуратури належать:

- підвищення прозорості діяльності прокуратури, доведення до громадськості інформації про соціальне призначення, правовий статус та умови діяльності прокуратури;
- залучення широких верств населення до обговорення шляхів реформування органів прокуратури, напрямків розв'язання актуальних проблем, що виникають під час виконання співробітниками покладених на них повноважень;
- прогнозування випадків виникнення соціальної напруженості в окремих соціальних верствах та вжиття заходів щодо їх запобігання;
- підвищення кваліфікації працівників органів прокуратури, насамперед оволодіння ними навичками якісного та ефективного спілкування;
- повне переформатування відомчої нормативно-правової бази;
- організація постійного моніторингу стану громадської думки щодо діяльності органів прокуратури [5].

Новації у сфері управління. Питанням підвищення ефективності роботи прокуратури завжди приділялося багато уваги. Так, останню спробу реформувати інститут прокуратури розпочато ще в 2013 р. Тоді законопроект навіть схвалила Венеціанська комісія, але його відхилили в комітетах Верховної Ради. Нарешті 02.07.2015 р. набрав чинності новий Закон України «Про прокуратуру» (далі – Закон) № 3541, підготовлений комітетом Верховної Ради із законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності [4]. Закон експерти оцінили як прогресивний, оскільки він значною мірою враховує рекомендації міжнародних спостерігачів та експертні висновки до минулих проектів за останні декілька років.

Розглянемо новації у сфері управління діяльністю прокуратури детальніше.

1. Оптимізація структури відомства. Заплановано повне переформатування системи прокуратури: замість 639 діючих районних, міських та міжрайонних прокуратур буде створено 178 місцевих прокуратур. Тобто одна місцева прокуратура діятиме на території 6–7 районів [3]. В умовах суттєвого скорочення функцій прокуратури така новація цілком виправдана.

2. Позбавлення неприбуткових функцій. По-перше, втрата функції загального нагляду. Згідно із Законом прокуратуру позбавлено багатьох функцій. Зокрема, відповідно до реформи зі скорочення кількості контролюючих органів прокуратура втрачає функцію загального нагляду. Ця функція – спадщина СРСР, коли існував лише державний сектор, а прокурор та інші контролюючі органи мали безмежні повноваження й перевіряли будь-які установи. До останнього часу співробітники прокуратур у багатьох випадках перевищували владні повноваження та занадто часто перевіряли діяльність саме приватних підприємств на відповідність їх діяльності законодавству. Багато науковців вважають, що такий «контрольний контроль» по суті дублював повноваження інших контролюючих органів, як, наприклад, податкова інспекція [1, с. 12; 2, с. 116; 7, с. 251]. Більше того, такі дублюючі функції потребували значного збільшення одиниць прокурорського штату, яким було потрібно платити зарплату, що додатково навантажувало бюджет України на сотні мільйонів гривень.

По-друге, виконання наглядової функції тільки в рамках кримінального провадження. За новим законопроектом наглядову функцію виконуватиме прокуратура тільки у формі представництва в суді інтересів неповнолітніх і недієздатних осіб або у формі представництва інтересів держави в суді, якщо захист цих інтересів не здійснює або неналежно здійснює орган державної влади чи орган місцевого самоврядування.

Водночас зазначимо, за прокурорами залишаються лише функції щодо підтримання державного звинувачення у кримінальних провадженнях, нагляд за законністю діяльності органів досудового слідства, дізнання та органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність, а також за законністю діяльності у процесі виконання судових рішень у кримінальних провадженнях та застосування інших заходів примусового характеру, що обмежують особисту свободу громадян [4].

Важливо наголосити, що деякі науковці негативно ставляться до цього аспекту нової реформи. Вони вважають, що новий Закон «Про прокуратуру», який скасовує загальнонаглядову функцію прокуратури, в подальшому може викликати суттєві негативні наслідки, оскільки в Україні немає іншого універсального контролюючого органу. До того ж вони посилаються на європейський досвід, де прокуратура не має наглядової функції, адже там, на відміну від України, є інші універсальні контролюючі органи [8].

У цьому контексті головне те, що нещодавно Координаційний центр з упровадження економічних реформ при Президентові України спільно з Кабінетом Міністрів розпочали реалізацію нового етапу реформи, який передбачає подальше скорочення структури контролюючих органів. До 2015 р. в Україні існувало 75 контрольно-наглядових органів, які дублювали функції один одного, чим зменшували ефективність своєї праці. За реформою останні мають зменшитися до 27 [1].

На думку автора, гострого дефіциту контролюючих інститутів в Україні немає, а тому виключення загального нагляду з переліку функцій прокуратури не погіршить стан правоохоронної системи.

3. Новації у принципах кадрової політики. По-перше, чітка визначеність загальної чисельності працівників органів прокуратури. Нині це 15 000 осіб, у подальшому передбачають поступове зменшення кількості прокурорів до 10 000 осіб на 1 січня 2018 р. [4]. На думку автора, недоліком Закону є те, що він не містить норму щодо максимальної чисельності співробітників центрального апарату Генеральної Прокуратури та регіональних підрозділів відомства.

По-друге, нові засади кадрового відбору. Важливу роль відіграватиме прозорий конкурсний відбір майбутніх працівників прокуратури, з відкритим оголошенням інформації про вакансії, рейтинг кандидатів та підсумки проведення анонімних та надійно зашифрованих тестових іспитів. Важливою стала новація конкурсного і прозорого переведення прокурорів з однієї прокуратури в іншу.

По-третє, зміна статусу посади Генерального Прокурора України на адміністративну [10, с. 90]. Тобто якщо брати до уваги «букву» Закону, то звільнення Генерального Прокурора з адміністративної посади або припинення повноважень не припиняє його діяльності як прокурора.

4. Важливою новацією в принципах прийняття рішень стало суттєве підвищення ступеня незалежності співробітників (або зменшення впливу керівництва). За новим Законом прокурори звільняються від неофіційного «тиску» керівництва, відтепер жодних усних доручень, «прохань», «телефонних доручень» прокурорів вищого рівня працівник виконувати не зобов'язаний до отримання письмових указівок. У новому Законі міститься норма, за якою прокурор не зобов'язаний виконувати накази і вказівки прокурора вищого рівня, що викликають у нього сумнів у законності, а також явно злочинні розпорядження або вказівки [3].

5. Новації в системі контролю. Це нововведення стосується організації таких органів прокурорського самоврядування, як Рада прокурорів та кваліфікаційна комісія. Якщо в дорученнях керівника вищого рівня прокурор убачає незаконність, то він має право звернутися за захистом в органи прокурорського самоврядування – Раду прокурорів або до окремої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії. Організація таких органів, незалежних від Генеральної Прокуратури, – це інновація Закону. Згідно з планами ці органи самоврядування працюватимуть у тісній взаємодії.

До функцій Ради прокурорів належать: рекомендації призначення і звільнення прокурорів з адміністративних посад; захист прокурорів від незаконного впливу, зокрема з боку керівного складу. До функцій кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів належать: відбір кандидатів на посаду прокурора; участь у переведенні прокурорів з одного органу прокуратури до іншого; розгляд скарг; розгляд заяв про дисциплінарний проступок співробітника і дисциплінарне провадження [4].

Слід зауважити, що за Законом передбачено мінімізацію впливу Генеральної Прокуратури та високопосадовців держави на діяльність Ради прокурорів і кваліфікаційно-дисциплінарної комісії. Обидва органи обирають шляхом таємного голосування на Всеукраїнській конференції працівників прокуратури, утім представники Генеральної Прокуратури на конференції становлять абсолютну меншість.

Важливо, що до Ради прокурорів входять 13 членів, серед яких по два представники від Генеральної Прокуратури та юридичних ВНЗ. До кваліфікаційно-дисциплінарної комісії належать п'ять прокурорів, два представники від ВНЗ, один адвокат, три представники від омбудсмена та члени правозахисних громадських організацій. Для членів Комісії встановлено такі обмеження: вони не мають бути народними депутатами України, працівниками силових структур, судьями або прокурорами, які займають адміністративні посади [5].

6. Новації в системі мотивації працівників. По-перше, чітко визначений розмір зарплат та премій. Так, у 2015 р. мінімальний оклад рядового працівника прокуратури дорівнював 10 мінімальним заробітним платам (12 180 грн), а з 2017 р. він становитиме 12 мінімальних заробітних плат (14 616 грн). Також встановлено фіксовані доплати за вислугу років та адміністративну посаду. Крім цього, визначено розміри премій та матеріальної допомоги, що також є важливий інструмент мотивації підлеглих [8].

По-друге, значне підвищення ступеня відповідальності працівників за дисциплінарні проступки. Так, за розд. VI Закону конкретно визначено підстави для притягнення прокурора до дисциплінарної відповідальності та вміщено визначення самого поняття «дисциплінарне провадження».

Висновки. Таким чином, гуманізація суспільних відносин, активізація процесів євроінтеграції, удосконалення законодавства в напрямку посилення демократизації суспільства потребують прискорення перебудови структури та уточнення функцій системи прокурорського нагляду, визначення шляхів і напрямків покращання їх діяльності.

Наукова новизна розвідки полягає в дослідженні новацій у сфері управління прокурорською діяльністю в період кардинального реформування суспільства: формування нових принципів кадрової політики відомства (незалежний та прозорий конкурсний механізм посідання вакантних посад), упорядкування системи мотивації, удосконалення системи контролю, підвищення рівня незалежності у прийнятті рішень, позбавлення непритаманних функцій та підвищення дисциплінарної відповідальності. Підсумовуючи, зазначимо, що реформи у сфері управління відомства здійснено з урахуванням міжнародного досвіду та європейських стандартів правоохоронної діяльності.

Практичне значення отриманих результатів дослідження в тому, що висновки можуть бути враховані в подальшому реформатуванні «карального недремного ока» в нову правоохоронну структуру, яка відповідатиме вимогам правової держави.

Подальші наукові дослідження в цьому напрямку сприятимуть пошукам інноваційних шляхів розв'язання проблем реформування правоохоронної сфери нашої держави.

Бібліографічні посилання

1. **Slivenko, V. A.** Problems of reforming the law enforcement system of the state: an innovative method of motivation of staff [Текст] / V. A. Slivenko, A. V. Slivenko // Вісник Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. – 2015. – Т. 23, вип. 5. – С.10–16.

2. **Братановский, С. Н.** Правовая организация управления в органах прокуратуры [Текст]: монография / С. Н. Братановский. – М.: Директ, 2012. – 189 с.

3. Прозорість в діяльності прокуратури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/news/.html> (дата звернення 22.02.2016 р.). – Заголовок з екрана.

4. Закон України «Про прокуратуру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення 24.02.2016 р.). – Заголовок з екрана.

5. Конституційні функції прокуратури. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.gp.gov.ua/ua/task_func_t_gpu.html (дата звернення 24.02.2016 р.). – Заголовок з екрана.

6. **Кулинич, С. А.** Управлінські процедури в діяльності органів прокуратури [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 – адміністративне право / Кулинич С. А.; ХНУВС. – Х., 2007. – 20 с.

7. **Попович, Є. М.** Управління органами прокуратури України: організаційно-правові проблеми [Текст]: дис. ... д-ра юрид. наук. Спец. 12.00.07. – адміністративне право / Попович Є. М. – Х. : ХНУВС, 2010. – 387 с.

8. Посол ЄС про зміни до Закону «Про прокуратуру» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/news/2016/02/17/7099300/?attempt=1> (дата звернення 25.02.2016 р.). – Заголовок з екрана.

9. **Рибалка, Н. О.** Мета, завдання та функції управління органами прокуратури України [Текст] / Н. О. Рибалка // Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси. – К., 2013. – № 2. – С. 211–215.

10. **Сливенко, В. А.** Інновації у стратегічному управлінні в правоохоронній сфері у період реформування [Текст] / В. А. Сливенко, О. В. Сливенко // Вісник. Дніпропетровського університету. Серія: Менеджмент інновацій. – 2015. – Т. 23, вип. 4. – С. 85–92.

Bibliographic references

1. Slivenko, V. A. Problems of reforming the law enforcement system of the state: an innovative method of motivation of staff / V. A. Slivenko, A. V. Slivenko // Visnik Dnipropetrovskogo universitetu. Seria: Menedzment innovacij. – 2015. – T. 23, vyp. 5. – S.10–16.

2. Bratanovskiy, S. N. Pravovaia orhanyzatsiya upravleniya v orhanakh prokuratury : monohrafiya / S. N. Bratanovskiy. – M.: Dyrekt, 2012. – 189 s.

3. Prozorist v diialnosti prokuratury [Electronic resource]. – Access mode: <http://rada.gov.ua/news/.html> (data zvernennia 22.02.2016 r.).

4. Zakon Ukrainy «Pro prokuraturu» [Electronic resource]. – Access mode: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (data zvernennia 24.02.2016 r.).

5. Konstytutsiini funktsii prokuratury. Ofitsiyni sait Heneralnoi prokuratury Ukrainy [Electronic resource]. – Access mode: http://www.gp.gov.ua/ua/task_func_t_gpu.html (data zvernennia 24.02.2016).

6. Kulynych, S. A. Upravlinski protsedury v diialnosti orhaniv prokuratury: avtoref. dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07 – administratyvne pravo / Kulynych S. A.; KhNUVS. – Kh., 2007. – 20 s.

7. Popovych, Ie. M. Upravlinnia orhanamy prokuratury Ukrainy: orhanizatsiino-pravovi problemy : dys. ... d-ra yuryd. nauk. Spets. 12.00.07. – administratyvne pravo / Popovych Ie. M. – Kh. : KhNUVS, 2010. – 387 s.

8. Posol YeS pro zminy do Zakonu «Pro prokuraturu» [Electronic resource]. –Access mode: <http://www.pravda.com.ua/news/2016/02/17/7099300/?attempt=1> (data zvernennia 25.02.2016 r.).

9. Rybalka, N. O. Meta, zavdannia ta funktsii upravlinnia orhanamy prokuratury Ukrainy / N. O. Rybalka // Zovnishnia torhivlia: pravo, ekonomika, finansy. – K., 2013. – № 2. – S. 211–215.

10. Slyvenko, V. A. Innovatsii u stratehichnomu upravlinni v pravookhoronni sferi u period reformuvannia / V. A. Slyvenko, O. V. Slyvenko // Visnyk Dnipropetrovskogo universytetu. Seria: Menedzment innovacij. – 2015. – T. 23, vyp. 4. – S. 85–92.

Надійшла до редколегії 10.03.2016